

บทที่ 6

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย การพัฒนาเครือข่ายแนวร่วม “ลดเหล้า” อบต.อุดมพร ตำบลอุดมพร สามารถสรุปผลการวิจัยดังนี้

การสร้างแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือในการลดเหล้าเพื่อแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน ผลการวิจัยวิธีการสร้างกลุ่มความร่วมมือในการแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทีมวิจัยไม่สามารถดำเนินการวิจัยได้เนื่องจาก ขาดองค์ประกอบการร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่น กล่าวคือ นโยบายของผู้นำภาครัฐซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุด คือ นายองค์การบริหารส่วนตำบลอุดมพร เนื่องจากเป็นผู้กำหนดนโยบายและแนวทางการทำงานของผู้ประสานงานและ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการกำกับและขับเคลื่อนแนวคิดและวิธีการ รวมทั้งเป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจ ให้กับบุคลากรและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง อำนวยความสะดวกในส่วนอื่นๆ ดังนั้นการดำเนินงานจะสำเร็จไม่ได้หากขาดความร่วมมือจากผู้บริหารสูงสุดในท้องถิ่น

แนวทางวิธีการและเครือข่าย การลดเหล้าของชุมชนใน อบต.อุดมพร อ.เฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย มีการขับเคลื่อนโดยผู้นำที่ไม่เป็นทางการ พบว่าการดำเนินการของชุมชน ผู้ที่มีบทบาท (ผู้ใหญ่บ้าน) เป็นผู้นำโดยธรรมชาติ โดยใช้วัฒนธรรม วิถีชุมชนชาวพุทธซึ่งสัมพันธ์กับการรณรงค์หมู่บ้านรักษาศีล 5 โดยใช้การประชาสัมพันธ์จากสื่อหอกระจายข่าว และการรวมกลุ่มทำกิจกรรมตามโอกาสที่สำคัญ คือ งดเหล้าเข้าพรรษาซึ่งมี ผู้ที่ร่วมโครงการ 20 คน และสามารถลดเหล้าครบพรรษาได้ 3 คน ซึ่งเป็นแนวทางการสร้างความร่วมมือในการแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยชุมชนเอง

ตารางที่ 6.1 ตารางสังเคราะห์โครงการแนวทางการพัฒนาเครือข่ายแนวร่วม “ลดเหล้า” อบต. อุดมพร จ.หนองคาย

วัตถุประสงค์โครงการ	ปัจจัยเงื่อนไข/บริบท สู่ความสำเร็จ	นวัตกรรมองค์ความรู้ที่ ได้จากโครงการ/ตัวชี้วัด	ผลการวิจัยที่นำไปสู่ ข้อเสนอแนะ
---------------------	---------------------------------------	---	------------------------------------

<p>1. เพื่อสร้างแนวทางการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือในการลดเหล้าเพื่อแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชน</p>	<p>พบว่าการดำเนินการของชุมชน ผู้ที่มีบทบาท (ผู้ใหญ่บ้าน) ผู้นำโดยธรรมชาติ วัฒนธรรม วิถีชุมชน และการประชาสัมพันธ์ จาก</p>	<p>ภาวะความเป็นผู้นำโดยธรรมชาติ วัฒนธรรม ชุมชนและการประชาสัมพันธ์</p>	<p>☒ การดูแลสุขภาพชุมชนโดยชุมชน</p>
---	--	---	---

2. เพื่อได้แนวทางวิธีการและ เครือข่าย การลดเหล้าของ ชุมชนใน อบต.อุดมพร อ.เฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย	สื่อโดยภาครัฐเป็นอีก ปัจจัยที่ทำให้เกิด ความสำเร็จ		
--	--	--	--

บทเรียนจากแนวทางการพัฒนากลุ่มเครือข่ายแนวร่วม “ลดเหล้า” อบต.อุดมพร จ.หนองคาย พบว่าถ้าการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือในการลดเหล้าเพื่อแก้ปัญหาการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในชุมชนอุดมพร ผู้ที่มีบทบาท นอกจากผู้นำภาครัฐโดยองค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว ผู้นำชุมชนโดยธรรมชาติ เช่นผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มชาวบ้าน วัฒนธรรม วิถีชุมชน มีสื่อประชาสัมพันธ์โดยภาครัฐอย่างต่อเนื่องแล้วเป็นอีกปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ คือถ้า อบต.อุดมพร ประชาสัมพันธ์ วิถีวัฒนธรรมชาวพุทธอย่างเข้มแข็ง แล้วดำเนินการ ต่อเนื่องจากการของรัฐในโครงการหมู่บ้านศีล 5 และโครงการงดเหล้าเข้าพรรษาแล้วจะส่งผลให้มีผู้ ปฏิญาณตน ลด ละ เลิก ตลอดชีวิต เช่น เป็นการปฏิญาณกับตนเอง และกลุ่มเพื่อนจำนวน 3 คน มีผู้เข้าร่วมงดเหล้าเข้าพรรษา จำนวน 20 คน มีผู้ปฏิญาณตน งด ลด ละ เลิก เข้าวัดประจำวันพระ วันโกน วันศีล จำนวน 7 คน และถ้าวิถีวัฒนธรรมชาวพุทธ ของชุมชนยังเข้มแข็ง ถึงแม้ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่เป็นที่รับรู้และเกิดเป็นแนวปฏิบัติชุมชนแล้ว วิถีวัฒนธรรมชาวพุทธของอุดมพร จึงมีผลให้เกิดการส่งเสริมให้เกิดกลุ่มความร่วมมือลดเหล้าโดยชุมชนเอง

ชุมชนอุดมพรเป็นบทเรียนที่ถูกขับเคลื่อนไปอย่างซ้ำๆ ซึ่งมีการดำเนินการแก้ปัญหาโดยวิถี ธรรมชาติ ของสังคมวิถีพุทธ จึงเสนอแนะว่าเพื่อการพัฒนาเครือข่ายแนวร่วม “ลดเหล้า” ตำบลอุดมพรและแนวทางการจัดการชุมชนดังนี้

1. สร้างคุณค่าให้แก่ผู้ที่คิดว่าจะเลิกดื่ม ได้แก่ การเชิญชวนตกลงว่าใคร จะร่วมโครงการ ซึ่ง จะเชื่อมโยงกับการทำความดี ในวาระต่างๆ เช่น ถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว โดยมีการลงนามปฏิญาณตนร่วมกัน
2. สร้างกระแสในชุมชน ได้แก่ การเดินรณรงค์ในชุมชนโดยเน้นเด็กนักเรียนและเยาวชน ให้มี ส่วนร่วม รวมถึงการประชาสัมพันธ์ โดยใช้เสียงตามสาย

3. สร้างบุญร่วมกัน ได้แก่ วัดมีกิจกรรมวันพระทำบุญและให้กำลังใจ และจัดธรรมะเสวนาคณะเล็กเหล่า เพื่อตอกย้ำให้กำลังใจ พระสงฆ์ออกไป เยี่ยมบ้านสอบถามสารทุกข์สุขดิบ
4. สร้างกำลังใจต่อเนื่อง โดยนักรณรงค์ทำการติดตามเยี่ยมบ้าน ให้กำลังใจ และให้คำแนะนำกรณีการแก้แค้นอยากเหล่า
5. สร้างค่านิยมใหม่ให้เด็ก โดยโรงเรียนหรือนักรณรงค์ มีกิจกรรม “พ่อแม่จำ ลูกขอพ่อแม่ เลิกเหล่า” หรือกิจกรรม “ขอค่าเหล่าของพ่อแม่เป็น ค่าเรียนของลูก” หรืออื่นๆ เพื่อปลูกฝังค่านิยมของนักเรียน และให้นักเรียน ร่วมแก้ปัญหาให้กำลังใจผู้ปกครองไปพร้อมกับชุมชน
6. สร้างเสริมรายได้และให้มีงานทำ โดยในกลุ่มคนเลิกเหล้ามีการทำงานร่วมกัน
7. สร้างประเพณีที่ดีให้ลูกหลาน ได้แก่ งานประเพณี งานเลี้ยง ปลอดภัย เพราะงานประเพณีของคนไทยจะมีการจัดเลี้ยงเหล้าเป็นค่านิยมทำให้คนตั้งใจเลิกเหล้าทำใจลำบาก จึงต้องมีการรณรงค์ หรือเป็นกติกาสังคม ให้งานทุกชนิดปลอดภัย เช่น งานศพ บุญบั้งไฟ กีฬา งานเลี้ยงต่างๆ เป็นงานปลอดภัยตลอดไป เป็นต้น

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาหลังจากสิ้นสุดโครงการเพื่อต่อยอดขยายผล

๑. ผู้นำระดับนโยบายของท้องถิ่น ภาครัฐควรระบุแผนการพัฒนาให้อยู่ในวาระ ประจำของภารกิจและมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำการเพื่อการรณรงค์ด้านสุขภาพ ประเด็นแอลกอฮอล์ จะทำให้มีการดำเนินการขับเคลื่อนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น
๒. องค์การบริหารส่วนตำบลควรสร้างเครือข่ายการทำงานเพื่อลดแอลกอฮอล์ร่วมกับผู้นำในชุมชน ซึ่งจุดเด่นของชุมชนคือมีความศรัทธา ในวิถีชาวพุทธที่ดีซึ่งเป็นเครื่องมือในการจัดการปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ได้
๓. จัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เชื่อมโยงเครือข่ายเยาวชน เพื่อสร้างชุมชนลด ละ เลิกแอลกอฮอล์ที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป ผ่านคนรุ่นใหม่ทางไกลแอลกอฮอล์
๔. การวางแผนงานเพื่อการดำเนินงาน ในปฏิทินขององค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการสร้างแผนรองรับ เพื่อการพัฒนาและขับเคลื่อนด้านการลดแอลกอฮอล์อย่างเป็นรูปธรรม